

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ W I SEMESTRZE ROKU SZKOLNEGO 2011/2012

Temat innowacji: „Pobudzenie sił witalnych organizmu poprzez kontakt z drzewami”.

Elementy sylwoterapii w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością umysłową

autor: Małgorzata Michalska, Joanna Molis

I. Podstawowe założenia innowacji:

Podstawa prawna:

1. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach (Rozp. MEN z dnia 23 grudnia 2008r., Dz. U. Nr 4 z 2009 r., poz. 17)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002 r. Nr 56, poz. 506)
3. Rozporządzenie MEN z dn. 30 stycznia 1997r. w sprawie zasad organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim (Dz. U. z 1997r. Nr 14, poz.76)

Idea:

Innowacja pedagogiczna „Pobudzenie sił witalnych organizmu poprzez kontakt z drzewami ” jest innowacją metodyczną, polegającą na zastosowaniu sylwoterapii w procesie edukacyjno-terapeutycznym i rewalidacyjno-wychowawczym. Możliwość bezpośredniego kontaktu dziecka z naturą ma na celu uatrakcyjnienie procesu edukacji. Sylwoterapia to jedna z najstarszych metod alternatywnej medycyny, która zaleca dotykanie, przytulanie się do drzew, głaskanie. Kontakt ten ułatwia powrót do równowagi z naturą czyli do równowagi z całym organizmem. Dzięki temu człowiek może czerpać dobroczynną moc i energię, a tym samym skuteczniej walczyć z chorobami.

Leczniczy wpływ drzew na organizm ludzki potwierdzają badania naukowe. Substancje zawarte w liściach, kwiatach i korze wielu drzew mają właściwości bakteriobójcze, przeciwbólowe i przeciwzapalne, a soki i olejki poprawiają samopoczucie i dodają sił. Tworząc program sylwoterapii, czyli kontaktu człowieka z drzewami kierowaliśmy się łatwością realizacji treści programu oraz przeświadczeniem o jego wpływie na zachowanie dzieci upośledzonych umysłowo z często towarzyszącymi im zaburzeniami w zdrowiu i zachowaniu. Sylwoterapia wykorzystywana do rewalidacji dzieci upośledzonych

umysłowo powoduje, że ich organizmy lepiej i szybciej wypoczywają, a bezpośredni kontakt z naturą przyczynia się do zwiększenia ich aktywności, efektywniejszej pracy na zajęciach.

Zakres innowacji:

Programem innowacji pedagogicznej „Pobudzenie sił witalnych organizmu poprzez kontakt z drzewami” objęci zostali wychowankowie i uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Marynarza Polskiego w Damnicy – filia w Machowinku, z niepełnosprawnością umysłową w stopniu: umiarkowanym, znacznym i głębokim. Innowacja prowadzona jest w ramach zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i edukacyjno-terapeutycznych.

Cele innowacji:

Głównym celem innowacji pedagogicznej jest stymulowanie rozwoju psychofizycznego uczestników zajęć z deficytami rozwojowymi.

Cele szczegółowe :

- uczestnik potrafi czerpać przyjemność z obcowania z przyrodą,
- terapia wpływa na niwelowanie, zmniejszanie częstotliwości niepożądanych stanów zachowań (nadmiernego pobudzenia, apatii)
- daje się zauważyć złagodzenie fizycznych dolegliwości wychowanków objętych programem innowacyjnym,
- uczestnicy programu rozwijają aktywność ruchową,
- stymulują rozwój zmysłów - wzroku, słuchu, dotyku, węchu,
- zwiększa się odporność wychowanków na infekcje, a co za tym idzie poprawia się ich frekwencja i jakość pracy na zajęciach,
- integracja i stymulowanie komunikacji z otoczeniem,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem zarówno za pomocą mowy, jak i alternatywnych sposobów komunikacji,
- kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych,
- umożliwienie poznania środowiska przyrodniczego i wychowania do życia w harmonii z przyrodą oraz kształtowanie postaw proekologicznych,
- usprawnianie koncentracji uwagi, słuchania, propriocepcji
- budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Zamierzone osiągnięcia wychowanków:

Zakładamy, że zastosowanie nowej metody w pracy z dzieckiem z deficytami rozwojowymi przyczyni się do:

- nabycia umiejętności czerpania przyjemności z obcowania z naturą

- niwelowania i zmniejszania częstotliwości zachowań niepożądanych (nadmiernego pobudzenia, apatii)
- złagodzi dolegliwości fizyczne wychowanków objętych programem
- wpłynie na rozwój aktywności ruchowej i stymulacji polisensorycznej uczestników
- przyczyni się do kształtowania umiejętności porozumiewania się z otoczeniem zarówno za pomocą mowy jak i alternatywnych sposobów komunikacji
- zwiększy odporność wychowanków na infekcje, co z kolei wpłynie na poprawę jakości pracy na zajęciach i poprawę jakości życia uczestników programu
- wpłynie na kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych
- umożliwi poznanie środowiska przyrodniczego i wychowanie do życia w harmonii z przyrodą
- kształtowania postaw proekologicznych
- usprawniania koncentracji uwagi, słuchania, propriocepcji
- budowania poczucia bezpieczeństwa w kontakcie z przyrodą

Metody:

- sesje terapeutyczne na powietrzu polegające na spacerach do pobliskiego lasu i parku przyległego do DPS-u
- sesje terapeutyczne w Sali Doświadczenia Świata polegające na wielozmysłowym poznawaniu fragmentów danego drzewa: kory, liści, ich owoców oraz przetworów i olejków zapachowych.

Czas realizowania innowacji:

Rok szkolny 2011/2012 (z możliwością przedłużenia w zależności od osiągniętych efektów)

Ewaluacja:

Z rozmów z nauczycielami, pracownikami DPS (personelem medycznym, rehabilitantami, opiekunami pierwszego kontaktu) i obserwacji wynika, że wychowankowie i uczniowie realizują zamierzone cele. U uczestników programu innowacyjnego zauważono zmniejszenie zapadalności na choroby układu oddechowego, poprawę odporności na infekcje, co powoduje zwiększenie frekwencji na zajęciach, złagodzenie ataków autoagresji i nadmiernego pobudzenia. Uczestnicy programu rozwijają aktywność ruchową, poprawiają swoją kondycję, stymulują rozwój zmysłów, porozumiewają się z otoczeniem, poznają środowisko przyrodnicze, mają możliwość wychowania do życia w harmonii z otaczającą przyrodą, kształtowania postaw proekologicznych oraz poznają atrakcyjną formę spędzania czasu wolnego.

Harmonogram działań:

Sylwoterapia jest metodą, którą można stosować w pracy z całą grupą, co nie wyklucza jednocześnie stosowania jej w kontekście indywidualizacji zajęć. Zajęcia prowadzone są raz w tygodniu ok. 40 minut, w dwóch grupach podzielonych ze względu na stopień niepełnosprawności. Zajęcia podzielone są na sesje terapeutyczne na powietrzu i w Sali Doświadczenia Świata w zależności od potrzeb i warunków pogodowych.

1. Grupa wychowanków z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizuje zajęcia w poniedziałki na drugiej godzinie lekcyjnej.
2. Grupa uczniów realizuje zajęcia we wtorki na drugiej godzinie lekcyjnej.